

איגוד המשפטנים

ו' בתמוז התשע"ח
18 ביוני 2018

לכבוד
חברי ועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת
משכן הכנסת
ירושלים

באמצעות מזכירות הוועדה

הנדון: התנגדות איגוד המשפטנים להצעות החוק לשינוי שיטת המינוי של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה

חברי כנסת נכבדים,

1. אני מתכבד להגיש בזאת את עמדת איגוד המשפטנים בהסתדרות לגבי הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון מס' 20) (מינוי היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה), התשע"ח-2017 (מ/1176) ולגבי הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - מינוי יועצים משפטיים של משרדים), התשע"ז-2017 (פ/4012/20) של חה"כ אמיר אוחנה ואח', לקראת הדיון שייערך בוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת ביום 25 ביוני 2018.
2. הנימוקים במסמך מתייחסים בעיקר להצעת החוק הממשלתית - הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון מס' 20) (מינוי היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה), התשע"ח-2017 (מ/1176) (להלן - הצעת החוק), אך הדברים נכונים, אף ביתר שאת, לגבי הצעת החוק הפרטית - הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - מינוי יועצים משפטיים של משרדים), התשע"ז-2017 (פ/4012/20).
3. **איגוד המשפטנים וההסתדרות מתנגדים להצעות החוק האמורות ולהלן עיקרי הנימוקים. בהמשך המסמך נפרט את הטענות בהרחבה:**

א. עיקרי הנימוקים

- בפתח הדברים יודגש שאין כל בסיס לטענות שהיעוץ המשפטי הממשלתי "פוגע במשילות" או מונע מהדרג הנבחר להגשים את מדיניותו. אדרבה, עקרון יסוד הוא בשירות המשפטי הציבורי, שתפקידו הוא לסייע לדרג הנבחר - הממשלה והשרים - להגשים את מדיניותם בגבולות החוק. **המשפטנים והיועצים המשפטיים בשירות הציבורי הם עובדים מסורים, העובדים לטובת המדינה והשירות הציבורי, להגשמת מדיניות הממשלה ומשרדי הממשלה, ולטובת הציבור ותקינות הליכי העשייה הציבורית, ומוצאים חדשים לבקרים דרכים משפטיות הולמות ליישום מדיניות הממשלה.** רק במקרי קיצון שבהם פעולה מינהלית מוצעת איננה יכולה לעמוד מבחינה משפטית ולא נמצאה חלופה משפטית בגבולות החוק, נאלץ היועץ המשפטי לקבוע כי יש מניעה משפטית לביצוע הפעולה המוצעת. יתרה מזאת, אם עמדת היועץ המשפטי למשרד אינה מקובלת על השר או על מנכ"ל המשרד, באפשרותו לערער עליה בפני היועץ המשפטי לממשלה.

- מן האמור עולה כי עקרונות הפעולה של הייעוץ המשפטי הציבורי אינם פוגעים במשילות ואין הצדקה לשינויים. הטענות בדבר הצורך לשנות את שיטת מינוי היועצים המשפטיים כמוצע בהצעת החוק והטענות בדבר פגיעה כביכול של הייעוץ המשפטי הציבורי במשילות, נטענות בעלמא בלי להביא ראיות או אסמכתאות ענייניות-מקצועיות המצדיקות את השינוי המוצע או את הצורך בו. שינוי זה גם מנוגד למסקנות ועדת אברמוביץ שישבה על המדוכה בשנת 2008 ובחנה את הנושא לעומק והגיעה למסקנה שאין מקום לשנות את שיטת המינוי של היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה ולמנותם בוועדת איתור (ודאי לא ועדת איתור בשליטה פוליטית), וקבעה כי כדי לשמר את עצמאות היועץ המשפטי למשרד בנושאים מקצועיים יש לקבוע הליכי מינוי וסיום כהונה, שיבטיחו את עצמאותו המקצועית של היועץ המשפטי.
- כמובן שאין גוף או מערכת שהם חסינים מטעויות ותמיד יש מקום לערוך בחינה עצמית ולבחון הצעות לשיפור או להתייעלות. כמו כן, אם ימצא נקודתית יועץ משפטי כלשהו שאינו מתאים לתפקידו, הרי שיש לטפל בכך ברמה הפרטנית – אם במישור המקצועי ואם במישור ההעסקתי. אך בכל מקרה, פוליטיזציה של הייעוץ המשפטי הציבורי וכריתת אחד מהענפים המרכזיים שעליהם נשען שלטון החוק במדינת ישראל, ודאי אינם הפתרון.
- היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה מתמנים כיום בהליך של מכרז, שהוא ההליך הסטנדרטי של מינויים בשירות המדינה - הליך שוויוני שבו יש סיכוי שווה למועמדים ומועמדותם נבחנת עניינית ומקצועית, לצורך בחירת המועמד המתאים ביותר. הצעת החוק מבקשת לחרוג מהמנגנון המכרזי השוויוני וליצור מנגנון שונה וייחודי, בלי שיש לכך כל הצדקה עניינית.
- ההכרעה במינוי תהפוך מהכרעה מקצועית ועניינית להכרעה פוליטית. זאת מאחר שלפי הצעת החוק השר יהיה זה שבחר את היועץ המשפטי מתוך רשימת המועמדים שתעביר ועדת האיתור, ולשר תהיה גם שליטה במינוי 3 מתוך 5 חברי ועדת האיתור.
- התוצאה של מינוי יועצים משפטיים ישירות בידי הדרג הפוליטי, היא החלשה של שומרי הסף הראשיים במערכת הציבורית ופוליטיזציה של השירות המשפטי והשירות הציבורי כולו. עצמאותם המקצועית של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה תיפגע, וכן עצמאות כלל השירות המשפטי הציבורי. מדובר במהלך משמעותי עם השלכות דרמטיות על דמות השירות הציבורי. השינוי המוצע יהווה מכת מחץ לכל השירות הציבורי הממלכתי, המקצועי, נטול הזיקה הפוליטית, ה-civil service ובכך יפגע פגיעה קשה בציבור כולו, בערכי השוויון, במינהל התקין, בשמירה על שלטון החוק, בשמירה על זכויות אדם, בסבירות החלטות הדרג הפוליטי, בייצוג אינטרס הציבור ושמירה עליו ועוד.
- מבחינת הליכי המינוי בשירות הציבורי, מדובר בהצעה לשינוי דרמטי. המנגנון החריג של מינוי בעזרת ועדות איתור, משמש רק ל-120 עד 130 משרות בשירות המדינה, משרות של בכירי שירות המדינה וראשי רשויות ויחידות בשירות המדינה, שהן משרות ביצועיות בכירות ואינן משרות של שומרי סף. הסבה של דרך המינוי ממכרז מקצועי לוועדת איתור, ועוד כזאת שהיא בשליטת הדרג הפוליטי, ודווקא לגבי גורמי מקצוע שהם שומרי סף, אין לה כל היגיון ענייני לאור הרציונלים של ועדות איתור לעומת מנגנון המכרזים.
- המטרה הנטענת של הצעת החוק, שהשר יוכל לבחור את היועץ המשפטי של המשרד שאיתו הוא יעבוד, לא תוכל להיות מושגת לפי הצעת החוק. בהתאם להצעת החוק ולמצב הקיים כיום, יועץ משפטי מתמנה

לתקופת כהונה של 7 שנים. לעומת זאת, הכהונה הממוצעת של שר בישראל היא שנתיים ואפילו פחות. כך שאם שר ימנה את היועץ המשפטי של המשרד שבו הוא מכהן, אחרי כשנתיים כנראה ייכנס לתפקיד שר חדש, אולי אפילו יריב פוליטי של השר המקורי, והשר החדש (וכן כנראה שני השרים שיבואו בעקבותיו במהלך כהונת 7 השנים האמורה) ימצא את עצמו עם יועץ משפטי מתויג פוליטית שהוריש לו קודמו, שלא יהיה לשר אמון כלשהו בו. זאת לעומת המצב הקיים כיום שבו היועץ המשפטי הוא גורם מקצועי א-פוליטי שמשרת במקצועיות כל שר נכנס בלי קשר לעמדתו הפוליטית.

- כיום הליך הבחירה למשרות בשירות המשפטי במדינה, כמו ברוב רובם של התפקידים בשירות המדינה, הוא בשלב הראשון מכרז בין-משרדי בקרב המשפטנים הקיימים בשירות המדינה, ואם לא נמצא מועמד מתאים יוצאים למכרז פומבי מחוץ לשירות המדינה. לפי הצעת החוק ברוב המקרים נראה שלא תינתן בכלל הזדמנות אמיתית למשפטנים המנוסים והטובים בתוך המערכת שאמונים על חשיבות השירות המשפטי ותפקידו להתקבל לתפקיד, וועדת האיתור תביא מועמדים חיצוניים המקורבים לשרים. אין כל הצדקה לשלול מן המשפטנים משרתי הציבור הזדמנות להתמודד על התפקיד שבפסגה המקצועית של עבודתם כמקובל לגבי שאר עובדי המדינה. זו פגיעה קשה בזכותם של המשפטנים עובדי המדינה להתקדם בתפקידיהם לתפקיד הבכיר בשרשרת ופגיעה בחופש העיסוק שלהם. גם הליך הקידום לכל אורך השרשרת של השירות המשפטי ייתקע כי לא יהיו קידומים כלפי מעלה בשירות הציבורי. בנוסף, התוצאה תהיה פגיעה במוטיבציה בשירות המשפטי הציבורי כולו ועזיבה של עורכי הדין הטובים ופגיעה אנושה באיכות השירות המשפטי הציבורי.
- הפגיעה האמורה, שהיא פגיעה קשה בשירות המשפטי הציבורי ובעובדיו ובתנאי העבודה של המשפטנים, נעשית באופן חד-צדדי, בחקיקה, בלי היוועצות מקדימה עם ההסתדרות, בלי לשאת ולתת עם ההסתדרות על ההשפעות וההשלכות של המהלך, וכן בלי לנמק ולבסס את השינוי המוצע, בלי לבחון חלופות אחרות לשינוי המוצע ובלי לבחון את הפגיעות שייגרמו כתוצאה מהשינוי אל מול האינטרסים והיעדים של השינוי תוך בחינת האיזון הראוי ביניהם. מהלך זה הוא בלתי סביר מבחינה מינהלית ובניגוד למקובל במערך יחסי העבודה בישראל.
- היבט נוסף של פגיעה זו נוגע לשוויון ולפגיעה הקשה בנשים שעלולה להיגרם כתוצאה מהצעת החוק. אחד התחומים שבהם תקרת הזכוכית נשברה הוא השירות המשפטי במגזר הציבורי, שם מאות נשים מכהנות בכל הדרגות של הייעוץ המשפטי וכנראה מספרית מהוות רוב. הצעת החוק שתעדיף משפטנים מקורבי שרים לאיוש הצמרת של השירות המשפטי הציבורי על פני המשפטניות והמשפטנים הקיימים כבר במערכת, יש להניח שתוביל לירידה במספר המשפטניות שייבחרו לתפקידים אלה.
- האינטרס של החברה הישראלית בכללותה, על כל פרטיה, הוא שעכשיו ובראייה לטווח רחוק, יהיו בשירות המשפטי הציבורי משפטנים לא מוטים פוליטית, שומרי סף אובייקטיביים, בעלי עצמאות מקצועית, ששומרים על שלטון החוק, על השוויון, על מינהל תקין ועל זכויות אדם, בלי קשר למפלגה השלטת בכל רגע נתון או לשר העומד בראש כל משרד.

ב. על השינוי המוצע בדרך מינוי היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה

4. היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה מתמנים כיום בהליך של מכרז. הליך זה הוא ההליך הסטנדרטי של מינויים בשירות המדינה, הליך שוויוני בהתאם לעקרונות דיני המכרזים, שבו יש סיכוי שווה למועמדים ומועמדותם נבחנת עניינית ומקצועית, לצורך בחירת המועמד המתאים ביותר. ההליך המכרזי בקבלה לתפקידים בשירות המדינה, יוצר הפרדה בין הצד המקצועי של השירות הציבורי לצד הפוליטי.

5. הצעת החוק מבקשת לחרוג ממנגנון המינויים המכרזי המקובל בשירות המדינה, וליצור מנגנון שונה וייחודי, בלי שיש לכך כל הצדקה עניינית. לפי הצעת החוק השר עצמו יהיה מעורב ישירות במינוי היועץ המשפטי למשרד בשני הרבדים הבאים, כך שההכרעה במינוי תהפוך מהכרעה מקצועית ועניינית להכרעה פוליטית:

(א) **עצם הבחירה הסופית של היועץ המשפטי** – השר יהיה זה שיבחר את היועץ המשפטי מבין רשימת המועמדים שתעביר ועדת האיתור, בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

(ב) **השפעה על רוב הרכב ועדת האיתור** – לשר יש השפעה ישירה על הרכב ועדת האיתור ועל בחירת רוב חבריה – 3 מתוך 5 – מנכ"ל המשרד שהוא מינוי אישי שלו, נציג הציבור שהוא בוחר אותו ונציג אקדמיה שהוא בוחר אותו בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה.

6. (א) מבחינת הליכי המינוי בשירות הציבורי, מדובר למעשה בהצעה לשינוי דרמטי. היום המנגנון החרגי של מינוי בעזרת ועדות איתור, משמש רק ל-120 עד 130 משרות בשירות המדינה, **ואלה הם בכירי שירות המדינה שהם ראשי מערכות**. המנגנון של ועדת איתור נולד לצורך משרות בכירות של ראשי רשויות ויחידות בשירות המדינה, העומדים בראש מערכת ויש להם סמכויות ביצועיות רחבות, תפקידים שהממשלה ראתה אותם כחשובים מספיק לקבוע לפי חוק שהם ימונו בידי הממשלה, כגון מנהל מינהל התכנון, מנהל רשות המסים, צירים כלכליים בווינגטון, בריסל ולונדון, רשם הקבלנים, מנהל רשות החירום הלאומית, הממונה על ההגבלים העסקיים, האפוסטרופוס הכללי, נציב כבאות והצלה, מנהל רשות הגז הטבעי ועוד.

(ב) הרעיון שמאחורי ועדת האיתור היה ליצור מנגנון שמצד אחד יכלול מרכיבים מתוך עקרונות דיני המכרזים, אך תהיה בו יותר גמישות שתעודד הבאת אנשי ביצוע וניהול מנוסים מבחוץ לעמוד בראש יחידות ביצוע בשירות הציבורי. אך משרות אלו הן משרות ביצועיות בכירות ואינן משרות של שומרי סף. הסבה של דרך המינוי ממכרז מקצועי לוועדת איתור, ועוד כזאת שהיא בשליטת הדרג הפוליטי, ודווקא לגבי גורמי מקצוע שהם שומרי סף, אין לה כל היגיון ענייני לאור הרציונלים האמורים של ועדות איתור לעומת מנגנון המכרזים.

7. יתרה מזאת, הצוות הבינמשרדי לבחינת סוגיות הנוגעות למערך הייעוץ המשפטי למשרדי הממשלה, בראשות מנכ"ל משרד המשפטים לשעבר עו"ד אהרון אברמוביץ¹ (להלן - ועדת אברמוביץ), שהגיש את הדוח שלו בספטמבר 2008 לאחר שבחן לעומק את מערך הייעוץ המשפטי למשרדי הממשלה, הגיע למסקנה שאין מקום לשנות את שיטת המינוי של היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה ולמנותם בוועדת איתור (ודאי לא ועדת איתור בשליטה פוליטית). בדוח ועדת אברמוביץ נכתב כי "יש לשמר את עצמאות היועץ המשפטי למשרד בנושאים מקצועיים; זאת תוך הקפדה על כפיפות מקצועית ליועץ המשפטי לממשלה, ובאמצעות קביעת הליכי מינוי וסיום כהונה, שיבטיחו את עצמאותו המקצועית של היועץ המשפטי."

8. בהצעת החוק ובדברי ההסבר לא הופרכו דברי ועדת אברמוביץ ולא הובאה כל אסמכתא עניינית-מקצועית של גורם אחר שבחן את הנושא, ומצדיק לפעול בניגוד למסקנות ועדת אברמוביץ.

9. יתרה מזאת, לא הוצג בכלל ביסוס לשינוי המוצע, לא הוצגה כל בחינה של חלופות אחרות לשינוי המוצע או בחינה של הפגיעות שייגרמו כתוצאה מהשינוי אל מול האינטרסים והמטרות שיושגו לכאורה כתוצאה מהשינוי המוצע, תוך בחינת האיזון הראוי ביניהם. התנהלות זאת כשלעצמה היא בלתי סבירה מבחינה מינהלית.

10. לסיכום חלק זה יפים דבריו של מבקר המדינה בדוח השנתי 66 של מבקר המדינה, שדן בין השאר בוועדות איתור ובמתן פטור ממכרז במינוי בכירים בשירות המדינה, שם נכתב כי -

1. "רמתם ואיכותם של עובדי הציבור, ובייחוד אלה הנושאים בעמדות בכירות, הן תנאי להבטחת אמון הציבור בשירות הציבורי. קבלת עובדים לשירות המדינה באמצעות מכרז היא גולת הכותרת של חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, ומגלמת את תכליתו המרכזית, שהיא בחירת הטובים ביותר לכל משרה, תוך שמירה על שוויון הזדמנויות ועל היעדר שרירות ומשוא פנים ותוך ניתוק הבחירה משיקולים בלתי ענייניים ומהקשרים פוליטיים. ...

בהתייחס לתשובת נש"ם לפיה "מונחת על שולחן הדיונים הרחבה דרמטית של מגמת הפטור ממכרז" ונש"ם נמצאת ב"קרבות בלימה", מעיר משרד מבקר המדינה כלהלן: הרחבה משמעותית של היקף המשרות הבכירות הפטורות ממכרז עלולה לערער את היסודות שעליהם הוקם שירות המדינה בישראל, ועלולה לשנות מהותית את אופיו כשירות ממלכתי, מקצועי ונטול זיקה פוליטית שנשמרת בו ההפרדה בין קובעי המדיניות ובין הסגל המקצועי המממש אותה. אשר על כן, לדעת משרד מבקר המדינה הרחבה משמעותית של מגמת הפטור היא סטייה מהעקרונות שעליהם מושתת שירות המדינה בישראל, ומגלמת בתוכה חשש לגידול בהיקף המינויים הפוליטיים בשירות המדינה." (עמ' 262 לדוח האמור).

ג. על תפקיד היועץ המשפטי במשרד ממשלתי

11. תפקיד היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה נבחן לעומק בידי ועדת אברמוביץ, תוך בחינת מקבילות ברחבי העולם, והוועדה קבעה בין השאר, כדלקמן:

¹ www.pmo.gov.il/SiteCollectionDocuments/abrabromivts.doc

...תפקיד היועץ המשפטי למשרד הוא מתן לבוש משפטי הולם למדיניות המשרד. עליו להעמיד לרשות המשרד את הכלים המשפטיים הדרושים ליישום מדיניותו, וזאת תוך שמירה כי פעילות המשרד תיעשה במסגרת החוק, על כללי המנהל התקין ועל שאר הנורמות המחייבות את השירות הציבורי.

מרביתם המכרעת של הדוברים בפני הצוות הביעו תמיכה במבנה הקיים של השירות המשפטי ובמודל הכפיפות הקיים: מינהלית למנכ"ל המשרד, ומקצועית ליועץ המשפטי לממשלה. גם הצוות סבור כי מודל זה, על המורכבות הטבועה בו, הוא המודל האופטימלי ואין מקום לשנותו. (הדגש במקור) ... לצד זאת, סבור הצוות, כי יש לשמר את עצמאות היועץ המשפטי למשרד בנושאים מקצועיים; זאת תוך הקפדה על כפיפות מקצועית ליועץ המשפטי לממשלה, ובאמצעות קביעת הליכי מינוי וסיום כהונה, שיבטיחו את עצמאותו המקצועית של היועץ המשפטי.

יוער, כי בעולם קיימים מודלים שונים של ייעוץ משפטי למשרדי הממשלה. חלקם ריכוזיים יותר מהמקובל בישראל, וחלקם מבוזרים יותר; הכל בהתאם למאפייני השיטה המשפטית והמגזר הציבורי. כאמור, עמדת הצוות היא, כי המודל המקובל בישראל הוא המודל הנכון והמתאים בהתחשב במכלול הנתונים. (ר' פרק ב', החל מסעיף 13 לדוח).

... הדגש בענייננו הוא בעובדה שעורך הדין הציבורי הוא עובד הציבור. מכך נובע ששולחו של היועץ המשפטי למשרד הממשלתי הוא הציבור כולו. כלל תושבי המדינה, המהווים את ציבור משלמי המיסים הנזקק לשירותיו, הם הלקוח האמיתי של עורך הדין הציבורי. (עמ' 6 לדוח)

12. על תפקיד היועצים המשפטיים כשומרי סף נכתב רבות בפסיקת בית המשפט העליון, כך בין השאר נכתב בבג"ץ 5134/14 התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' מועצת מקרקעי ישראל (פסק דין מיום 14.11.16, פורסם בנבו):

"אכן, היועץ המשפטי לממשלה, כמו גם נציגיו במשרדי הממשלה השונים, הם שומרי הסף של שלטון החוק ופעילותם ככזו חיונית בכל רשות מרשויות המדינה. פירושו של דבר שהיועץ"ש, בפרשנותו את הדין הקיים, איננו רק "מייצע"; הוא גם "מפקח" על הממשלה (זמיר כרך א', בעמוד 106), משמש עבורה כ"כלב שמירה" של שלטון החוק (זמיר – חוקיות השלטון, בעמוד 412). לחוות דעתו יש אופי מעין-שיפוטי, מפני שהיועץ"ש גוזר מסקנות נורמטיביות המתחייבות, להבנתו המקצועית, מיישום הדין הקיים על נסיבותיו של מקרה ספציפי (עניין לביא, בפסקה 17). במובן זה, מבחינתה של הרשות המנהלית, פעולה בניגוד לדעת היועץ"ש כמוה כפעולה בניגוד לדין, ופשיטא שאין רשות ראשית לפעול בניגוד לדין; כדברי פרופ' יצחק זמיר:

"מן הבחינה של כל רשות ממשלתית, חוות דעת משפטית של היועץ המשפטי לממשלה משקפת את הדין הקיים [...] פירושו של היועץ המשפטי מחייב לא משום שהוא מצווה על הרשות לפעול בדרך מסוימת, שהרי אין לו סמכות לצוות עליה; הוא מחייב משום שכל רשות אמורה לפעול אך ורק לפי החוק, ואין בפני הרשות פירוש מוסמך יותר של החוק מן הפירוש של היועץ המשפטי" (זמיר כרך א', בעמודים 106-107).

וייאמר המובן מאליו, והוא ששיקולי חוקיות לא יכול שיהיו שיקולים זרים, ומקומם לעולם אינו נפקד מגדרם של השיקולים הצריכים לעניין. קבלתה של כל החלטה מנהלית וביצועה של כל פעולה מנהלית, מותנות בהיותן חוקיות. היותה של פעולה בלתי-חוקית – כקביעת היועץ"ש – היא אפוא סיבה מספקת שלא לבצע במתכונת המבוקשת, והימנעות הרשות מביצועה היא שיקול דעת נכון ואף מתחייב (זמיר – חוקיות השלטון, בעמוד 417). המשמעות איננה שהשר כפוף ליועץ"ש, אלא שהשר כפוף לחוק – ופירושו של היועץ"ש את החוק מחייב אותו..."

ובדברי המשנה לנשיאה רובינשטיין -

"ה. נודמן לי בעבר להידרש למעמדו של היועץ המשפטי לממשלה בכובעו הייעוצי, והדברים יפים בשינויים המחויבים גם ליועץ המשפטי של משרד; ראו גם בהתאמה הנחיות 1.0000 ו-9.0000 של היועץ המשפטי לממשלה. בדנ"א 7398/09 עיריית ירושלים נ' שירותי בריאות כללית [פורסם בנבו] (2016) נודמן לי לומר:

"אפתח בעניין היועץ המשפטי והתייצבותו; דבריי שאובים גם מניסיון במילוי תפקיד היועץ המשפטי לממשלה במשך קרוב לשבע שנים. מכל עובדי הציבור היועץ המשפטי מצוי אולי על הכיסא החם ביותר, ואחריותו כבדה עד מאוד; ניתן לומר כי בתוככי מערכת ציבורית-פוליטית של הממשלה, עליו להיות קולו של החוק, קול צלול ללא אינטרס פוליטי..."

ה. כללם של דברים, דומני שחיוניות שומרי הסף ביועץ המשפטי הוכחה בעליל, וכאמור אצטרף לחברתי."

13. ראו גם בג"צ 3301/15 ח"כ זהבה גלאון נ' סיעת הליכוד בכנסת ה-20 (פסק דין מיום 29.6.15, פורסם בנבו):

"... מעורבותו של היועץ המשפטי נדרשת לא כדי להיאבק באינטרס פוליטי כזה או אחר או למנוע חקיקה; לא זה תפקידו. תפקידו להבטיח שמדיניות שעליה מחליטה הממשלה תיושם כדן ועל פי דין, ואף שהממשלה לא תתפרק במהות מסמכויותיה. נער הייתי גם זקנתי ובעיניי ראיתי, במגוון רחב של תפקידים בשירות המדינה לאורך לא הרחק מיובל שנים, כיצד היתה חיונית מאוד מעורבות היועץ המשפטי, כיון שמערכות פוליטיות – והדברים נאמרים מבלי לפגוע בפלוני או אלמוני – נוטות לא אחת, אם בלהט העשייה ואם מטעמים פחות ראויים, לדלג על ה"פורמליות", ומכאן פתחי מדרון חלקלק. **לכן יש חשיבות לייעוץ המשפטי, ולא בשל "תאווה השלטון" של המשפטנים, אלא כיון שהמציאות טעונה שומרי סף.** כמובן, בחינת פשיטא, שומרי הסף מחויבים אף הם במידת ענוה, כבני אנוש בשר ודם, ועל כן בפתיחות לשכנוע, והם עלולים גם לשגות, אך מלאכתם חיונית, **ולי כשלעצמי לא זכור בכחמש עשרה שנים ליד שולחן הממשלה, כמזכיר הממשלה וכיועץ משפטי לממשלה ועוד, נושא של מדיניות ש"טורפד" על ידי היועץ המשפטי...**" (שם, בעמ' 9).

ד. על סכנת הפוליטיזציה של השירות המשפטי הציבורי

14. מינוי יועץ משפטי למשרד ממשלתי בידי שר באמצעות ועדת איתור, מכניס מראש גורמים חיצוניים עם זיקה פוליטית. התוצאה היא סיכוי משמעותי למינוי יועץ משפטי שאינו גורם מקצוע ענייני שיכול לשמש שומר סף, אלא גורם פוליטי, ופוליטיזציה של כל השרשרת המשפטית שתחתיו על כל הכרוך בכך.

15. התוצאה של מינוי יועצים משפטיים ישירות בידי הדרג הפוליטי, היא החלשה של שומרי הסף הראשיים במערכת הציבורית ופוליטיזציה של השירות המשפטי והשירות הציבורי כולו. עצמאותם המקצועית של היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה תיפגע, וכן עצמאות כלל השירות המשפטי הציבורי. מדובר במהלך משמעותי עם השלכות דרמטיות על דמות השירות הציבורי. השינוי המוצע יהווה מכת מחץ לשירות הציבורי כולו, ובכך יפגע פגיעה קשה בציבור כולו, בערכי השוויון, במינהל התקין, בשמירה על שלטון החוק, בשמירה על זכויות אדם, בסבירות החלטות הדרג הפוליטי, בייצוג אינטרס הציבור ושמירה עליו ועוד, כמפורט להלן:

- **ייווצר אפקט מצנן מיידי על שכבת הביניים והשכבה הזוטרה של היועץ המשפטי במשרדי הממשלה** – המסר שהם יקבלו הוא שכדאי להתחיל "לעבוד" על הקשרים הפוליטיים, וכי התנהלות על פי שיקולים של מקצועיות, מינהל תקין ויושרה לא תעמוד לזכותם אם יתמודדו על תפקיד היועץ המשפטי למשרד. למעשה המשמעות היא שכל אנשי השירות המשפטי מקטן ועד גדול, אם לא ייעתרו לכל דרישה של הדרג הפוליטי, גם אם היא לא תקינה משפטית, לא יקודמו ויאלצו להפוך ל"יס-מנים". ואדרבה היועצים המשפטיים שימונו בידי הדרג הפוליטי, הם אלה שיבחרו תחתיהם את שאר המשפטנים, שגם ייבחרו על בסיס קריטריונים לא רלוונטיים אלה, ואי-התלות והעצמאות המקצועית של כלל השירות המשפטי ייפגעו.

- **ייווצר אפקט מצנן מיידי על היועצים המשפטיים למשרדי הממשלה המכהנים כיום, שכהונתם קצובה כבר ל-7 שנים.** לפי הנחיות נציבות שירות המדינה בעניין קציבת כהונה והסדרי רוטציה של עובדים הנמנים על הסגל הבכיר, יושם לגבי עובדים שכהונתם קצובה מנגנון רוטציה, במסגרתו

יתאפשר, בין אפשרויות אחרות שיוצעו ליועצים המשפטיים שתמה תקופת כהונתם, ניווד למשרות מקבילות ("תנועת רוחב"), על דרך של העברה רוחבית לתפקיד אחר בסגל הבכיר. הצעת החוק לא תאפשר העברה רוחבית כאמור ותחייב מינויו של כל יועץ משפטי לכל משרד ממשלתי על ידי השר. מובן כי יועץ משפטי שכהונתו קצובה, שכיום עומדות בפניו מספר אפשרויות להמשך תעסוקה לפי הנחיות הנציבות, נפגע מהצעת החוק שלא תאפשר עוד העברת רוחב כאמור. מן הסתם, התנהלותו של יועץ משפטי כזה של משרד עד לתום תקופת כהונתו, ובפרט יחסיו עם השר הממונה ומידת היותו "יס-מן", ישפיעו על סיכוייו להתמנות למשרה נוספת של יועץ משפטי למשרד ממשלתי בתום כהונתו בהליך המוצע בהצעת החוק.

- **יש השלכות משפטיות רחבות היקף על שלל הוראות חוק, הוראות מינהל והנחיות, שכולן מבוססות על דמותו של היועץ המשפטי הא-פוליטי, המקצועי, הבלתי-תלוי, המשמש שומר סף. שינוי הבסיס הזה ימוטט את כל מערכת הכללים וההסדרים האמורה.**

- **המערכת הציבורית כולה בנויה על כך שהייעוץ המשפטי הוא גורם מקצועי, עצמאי, נייטרלי, לא מוטה ולא פוליטי, ושומר על שלטון החוק וכללי המינהל התקין בעבודת הרשות הציבורית. מאחורי המילים "שמירה על שלטון החוק והמינהל התקין" נמצאת העבודה השוטפת של הייעוץ המשפטי הציבורי, שכוללת היקף עצום של מתן החלטות, הנחיות, חוות דעת והשתתפות בישיבות ובדיונים בכל היבטי עבודת השירות הציבורי, ושבנויה כאמור על כך שהשירות המשפטי הציבורי הוא גורם מקצועי, עצמאי, נייטרלי, לא מוטה ולא פוליטי. כל זאת, בין השאר, בתחומי הייעוץ המשפטי השוטף לגורמי רגולציה, בהשתתפות בוועדות מכרזים, באישור הנהלים למתן תמיכות והחלטות של ועדות התמיכות, בליווי פעולות פיקוח ואכיפה, בגיבוש עמדת המדינה בעתירות ובתביעות שמוגשות נגד המדינה או בייזום הליכים מטעם המדינה, באישור פשרות בהליכים משפטיים, בגיבוש הסדרים משפטיים בחקיקה ראשית, בחקיקת משנה, בהנחיות פנימיות ובהוראות מינהל, במתן חוות דעת ועמדות לצורך החלטות הממשלה, בהטמעה של הנחיות היועץ המשפטי לממשלה, הוראות התקשי"ר, הוראות החשב הכללי ופסיקות בתי המשפט ועוד.**

- **הבאים בתור יהיו שומרי סף אחרים – מבקרים ועוד, זה מדרון חלקלק שהמשפטנים כבר לא יהיו שם עם יכולת לבלום אותו. מינוי יועצים משפטיים למשרדים בידי השרים יחליש לא רק את מערך הייעוץ המשפטי, אלא יביא להרס כולל של השירות הציבורי הממלכתי, המקצועי נטול זיקה פוליטית, ה-civil service, שנסמך על מערך הייעוץ המשפטי בכל הנוגע למינהל תקין ושמירה על שלטון החוק, ומקבל ממנו גיבוי כשהדבר נדרש. החלשת שומרי הסף בשירות המשפטי עלולה להוביל אותנו להפוך להיות מדינת עולם שלישי הרוויה בשוחד ושלמונים.**

- **מעבר לאמור לעיל, במשרדי ממשלה שבהם ישנם מערכי תביעה פלילית או אכיפה מינהלית, יש רובד קריטי נוסף לעצמאות הייעוץ המשפטי. העמדה לדין פלילי והטלת סנקציות מינהליות, כגון עיצומים כספיים, מחייבים כמובן עצמאות מקצועית מלאה וניתוק גמור מהדרג הפוליטי.**

ה. על מטרת הצעת החוק ועל "המשילות"

16. הדרישה הבסיסית לצורך הצעה לשינוי מצב משפטי קיים, היא להסביר מה הבעיה במצב הקיים ולבסס זאת, להציע חלופות מבוססות, לבחון את החלופות והשלכותיהן, לרבות חסרונותיהן ופגיעות שייגרמו כתוצאה מהן, ולבחור בחלופה הטובה והמידתית ביותר מבין החלופות. **דברי ההסבר להצעת החוק, לעומת זאת, לא נותנים כל הצדקה או ביסוס כאמור – לא לצורך בשינוי המצב הקיים ולא לבחירת הפיתרון המוצע בהצעת החוק.** הדברים נכונים על אחת כמה וכמה כאשר הצעת החוק מנוגדת למסקנות הבחינה המקצועית של ועדת אברמוביץ שקבעה כאמור שיש לשמר את דרך המינוי המקצועית הקיימת של היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה.

17. כך למשל, לא הועלתה בדברי ההסבר להצעת החוק כל טענה כי היועצים המשפטיים שנבחרו לאורך השנים בשיטה הקיימת אינם יועצים משפטיים טובים, או נימוק מעין זה נגד שיטת המינוי הקיימת של היועצים המשפטיים. כל שנכתב הוא שיש לאפשר מעורבות רבה יותר של השר בהליך המינוי של היועץ המשפטי למשרד הממשלתי שהשר ממונה עליו, בשל ממשקי העבודה המרובים והמשמעותיים שיש לשר עם היועץ המשפטי לאותו משרד. דברים אלה נכונים גם לגבי בעלי תפקידים רבים אחרים במשרד הממשלתי, כגון חשב המשרד ועוד, וגם לא ניתן כל ביסוס או נימוק לאמירה לקונית זאת.

18. יתרה מזאת, גם המטרה הנטענת של הצעת החוק, שהשר יוכל לבחור את היועץ המשפטי של המשרד שאיתו הוא יעבוד, לא תוכל להיות מושגת לפי הצעת החוק. בהתאם להצעת החוק ולמצב הקיים כיום, יועץ משפטי מתמנה לתקופת כהונה של 7 שנים. לעומת זאת, הכהונה הממוצעת של שר בישראל היא שנתיים ואפילו פחות². כך שאם שר ימנה את היועץ המשפטי של המשרד שבו הוא מכהן, אחרי כשנתיים כנראה ייכנס לתפקיד שר חדש, אולי אפילו יריב פוליטי של השר המקורי, והשר החדש (וכן כנראה שני השרים שיבואו בעקבותיו במהלך כהונת 7 השנים האמורה) ימצא את עצמו עם יועץ משפטי מתויג פוליטית שהוריש לו קודמו, שלא יהיה לשר אמון כלשהו בו. זאת לעומת המצב הקיים כיום שבו היועץ המשפטי הוא גורם מקצועי א-פוליטי שמשרת במקצועיות כל שר נכנס בלי קשר לעמדתו הפוליטית.

19. כאן יש לציין כי הפתרון כמובן איננו ביטול הקדנציה של 7 השנים ומינוי יועץ משפטי של משרד בידי השר כמשרת אמון והחלפתו כשהשר מתחלף, כפי שמוצע בהצעת החוק הפרטית – הצעת חוק שירות המדינה (מינויים) (תיקון - מינוי יועצים משפטיים של משרדים), התשע"ז-2017 (4012/20/פ). התוצאה של מהלך כזה ודאי תהיה יועץ משפטי פוליטי לחלוטין, חסר מקצועיות, שלא יוכל לעמוד על אף דרישה של הדין בלי חשש שהשר יפטר אותו והוא יצטרך לאשר כל דבר אפילו בניגוד לדין. אף משפטן ראוי לא יסכים לקבל עליו תפקיד כזה. בנוסף לכך, חילופים תכופים כאלה יביאו בעצמם לפגיעה באיכות השירות המשפטי

² ר' מאמר על מחקר של המכון הישראלי לדמוקרטיה בעניין- <http://www.themarker.com/news/1.2695576>

ובניהול השוטף של הלשכה המשפטית, בשל הפסקת רצף העבודה על פרויקטים משפטיים ממושכים ומורכבים ותהליכים ארוכי טווח, כגון הליכי חקיקה, ובשל אובדן הניסיון והזיכרון הארגוני.

20. מן האמור עולה כי לא נמצא ובוודאי שלא הוכח שישנה בעיה בשיטת המינוי הקיימת של היועצים המשפטיים של משרדי הממשלה, שתוכל להיפתר באמצעות המנגנון המותווה בהצעת החוק. נראה, אם כן, כי הצעת החוק מכוונת יותר לטענות המועלות נגד הייעוץ המשפטי הציבורי והמשפטים במשרדי הממשלה, שמאשמים בכל בעיות השירות הציבורי וכמי שמפריעים כביכול למימוש מדיניות משרדי הממשלה ופוגעים ב"משילות".

21. טענה זו בדבר הפגיעה של השירות המשפטי ב"משילות" – איננה נכונה. העיקרון שתפקידו של היועץ המשפטי למשרד הוא ליישם את מדיניות המשרד, הוא עקרון יסודי ומושרש היטב בשירות הציבורי. המשפטים והיועצים המשפטיים בשירות הציבורי הם עובדים מסורים, העובדים קשה לטובת המדינה והשירות הציבורי, להגשמת מדיניות הממשלה ומשרדי הממשלה, ולטובת הציבור ותקינות הליכי העשייה הציבורית. הם עובדים מעבר לשעות העבודה, בבית, בחופשות וסופי שבוע, וזאת בלי תמורה בעד כל העבודה הנוספת מחוץ למשרד. אדרבה, אם ישנה בעיית ה"משילות" זוהי אולי בעיה של הדרג הנבחר עצמו, שלעיתים נוח לו להסתתר מאחורי הייעוץ המשפטי ולא לקבל החלטה או לפעול מסיבות שונות, ונוח לו שהמשפטים יוציאו עבורו את הערמונים מהאש.

22. עוד לעניין טענת ה"משילות" האמורה, יש להוסיף ולהבהיר כפי שציינה ועדת אברמוביץ (ר' עמ' 6 לדוח הוועדה):

"... יש חשיבות רבה בשילוב היועץ המשפטי כבר בשלבים הראשונים של גיבוש מדיניות המשרד ובחינת דרכי יישומה. בשלב זה ניתן לבצע, בדרך כלל, התאמות שיאפשרו את ביצועה המדיניות בהתאם לדרישות הדין. לעומת זאת, שילובו של היועץ המשפטי בסוף הדרך ולאחר שחלף זמן והושקעו משאבים רבים, מעורר קושי רב במקרה בו יאתר היועץ המשפטי קושי משפטי. במקרה מעין זה עלולה עמדת היועץ המשפטי להיראות ככזו ה"עוצרת" פעולה; אף שלמעשה שיתוף היועץ המשפטי בשלב מוקדם יותר היה מונע את עצירת התהליך בשלב מאוחר".

במילים אחרות, הייעוץ המשפטי המקצועי במשרדי הממשלה יודע לסייע ולאפשר את יישום המדיניות של המשרד וליצוק אותה לתוך כלים משפטיים – זו המומחיות שלו והוא עושה זאת כל הזמן, ואם ישותף בשלבים הראשונים של גיבוש המדיניות יוכל בדרך כלל להציע התאמות ככל שיידרשו כדי להתאים את המדיניות לדרישות הדין. הבעיה נוצרת כשמגבשים מדיניות בלי התייעצות עם הייעוץ המשפטי ורק בסוף התהליך מבקשים את החותמת של הייעוץ המשפטי, ובמצב זה אם מסתבר שישנה בעיה משפטית, הייעוץ המשפטי עלול להצטייר שלא בצדק כבולם את המדיניות, ולא היא!

23. בנקודה זו אדגיש שהייעוץ המשפטי הציבורי אינו חף מבעיות. כמו כל מערכת יש גם בו בעיות והיבטים שניתן לשפר ולייעל ברבדים שונים. אך הדברים צריכים להיעשות תוך בחינה לעומק של הבעיות ושורשן ושל הפתרונות האפשריים המתאימים לכך, וזאת בשיתוף פעולה ובדיון פתוח, אמיתי וענייני, שאנו באיגוד

המשפטנים תמיד נכונים לו. לא בהנחתה חד-צדדית בחקיקה, ובוודאי שלא במהלך של שינוי שיטת המינוי, שכאמור לעיל איננו נותן כלל מענה לבעיה כלשהי, אלא רק יגרום נזק רב למערכת כולה.

ו. על הפגיעה בזכויות העובדים ובקידום נשים

24. כיום הליך הבחירה למשרות בשירות המשפטי במדינה, כמו ברוב רובם של התפקידים בשירות המדינה, הוא בשלב הראשון מכרז בין-משרדי בקרב המשפטנים הקיימים בשירות המדינה, ואם לא נמצא מועמד מתאים יוצאים למכרז פומבי מחוץ לשירות המדינה. במצב זה, בשלב הראשון של המכרז הבין-משרדי לתפקיד יועץ משפטי למשרד, יכול כל משפטן בתוך שירות המדינה העומד בתנאי הסף, לגשת למכרז ויש לו סיכוי שווה להתמודד ושמועמדותו תיבחן עניינית ומקצועית. עכשיו לפי הצעת החוק נראה כי ברוב המקרים לא תינתן הזדמנות בכלל למשפטנים המנוסים והטובים בתוך המערכת שאמונים על חשיבות השירות המשפטי ותפקידו להתקבל לתפקיד, וועדת האיתור תביא מועמדים חיצוניים המקורבים לשרים ולא תהיה הזדמנות אמיתית לאנשים מבפנים.

25. יש לזכור שמינוי של יועץ משפטי למשרד הממשלתי הוא אחת הפסגות המקצועיות שאליהן שואף כל משפטן בשירות הציבורי. אין כל הצדקה לשלול מן המשפטנים משרתי הציבור הזדמנות להתמודד על תפקיד זה. זו פגיעה קשה בזכותם של המשפטנים עובדי המדינה להתקדם בתפקידיהם לתפקיד הבכיר בשרשרת ופגיעה בחופש העיסוק שלהם. מדובר בציבור מסור ומוכשר שפועל למען המדינה במקצועיות ובהתמדה ושואף להגיע לתפקידים הבכירים בשירות המשפטי כדי לממש את יכולותיו המקצועיות ולתרום לשירות הציבורי. מדוע ייחסמו אנשי מקצוע אלה מלהגיע לפסגה המקצועית של תפקידם והיא תילקח מהם לטובת גורמים חיצוניים המקורבים לשר הממנה?

26. המהלך גם יפגע במוטיבציה בשירות המשפטי הציבורי כולו כאשר יידעו המשפטנים שאין להם סיכוי להתקדם, כי המשרות הבכירות יאוישו חיצונית בידי גורמים פוליטיים, וגם כל הליך הקידום לכל אורך השרשרת של השירות המשפטי ייתקע כי לא יהיו קידומים כלפי מעלה בשירות הציבורי.

27. אם ייסגר מסלול הקידום ליועץ המשפטי של משרד, הדבר יוביל לעזיבה של עורכי הדין הטובים את השירות המשפטי הממשלתי. כשמוסיפים לכך את קיצוץ השכר שעשתה המדינה בשנה האחרונה במשכורות של המשפטנים בחוזי בכירים בשירות המדינה, התוצאה היא שהשירות המשפטי הממשלתי יאבד את האטרקטיביות שלו לעורכי דין טובים, הן בהיבט הערכי-מקצועי והן בהיבט הכלכלי. תהיה צניחת מוניטין של השירות המשפטי הציבורי ויציאת משפטנים בכירים וזוטרים כאחד אל השוק הפרטי. מנגד ייכנסו לשירות המשפטי משפטנים ברמה שאינה מספקת והשירות המשפטי הציבורי כולו יהפוך לטכנוקרטי.

28. יצוין כי אין מענה לבעיות האמורות, באמירה הכלולה בהצעת החוק לפיה "בבואה לבחור במועמד המתאים ביותר למשרה, תיתן ועדת האיתור עדיפות למועמד הבא משירות המדינה". מדובר במס שפתיים

בלבד, מאחר שאין שום ערובה שוועדת האיתור תזמן מלכתחילה מועמדים פנימיים, ואזי האמירה על מתן עדיפות למועמד פנימי בעת הבחירה היא אמירה ריקה מתוכן. אך גם אם כן יזומנו מועמדים פנימיים, הזדמנות אמיתית ושווה למועמדים מתוך השירות המשפטי ודאי לא תהיה, ובכל מקרה מדובר בשינוי לרעה ובפגיעה ממשית בעובדי השירות המשפטי הציבורי לעומת המצב הקיים כיום ולעומת דרך המלך של בחירת עובדים בכלל שירות המדינה.

29. יודגש כי הפגיעה האמורה, שהיא פגיעה קשה בשירות המשפטי הציבורי ובעובדיו ובתנאי העבודה של המשפטנים, נעשית באופן חד-צדדי, בחקיקה, בלי היוועצות מקדימה עם ההסתדרות, בלי לשאת ולתת עם ההסתדרות על השפעות וההשלכות של המהלך, וכן כאמור לעיל, בלי לנמק ולבסס את השינוי המוצע, בלי לבחון חלופות אחרות לשינוי המוצע ובלי לבחון את הפגיעות שייגרמו כתוצאה מהשינוי אל מול האינטרסים והיעדים של השינוי תוך בחינת האיזון הראוי ביניהם. מהלך זה הוא בלתי סביר מבחינה מינהלית ובניגוד למקובל במערך יחסי העבודה בישראל.

30. היבט נוסף של פגיעה זו נוגע לשוויון ולפגיעה הקשה בנשים שעלולה להיגרם כתוצאה מהצעת החוק. אחד התחומים שבהם תקרת הזכוכית נשברה הוא השירות המשפטי במגזר הציבורי. עשרות נשים כיהנו ומכהנות כיועצות משפטיות של משרדי ממשלה, כמשנות ליועץ המשפטי לממשלה ובתפקידים בכירים נוספים בשירות המשפטי הציבורי. מאות נשים מכהנות בכל הדרגות של הייעוץ המשפטי וכנראה מספרית מהוות רוב. הצעת החוק משמעותה העדפת משפטנים מקורבי שרים לאיוש הצמרת של השירות המשפטי הציבורי על פני המשפטניות והמשפטנים הקיימים כבר במערכת, ויש להניח שהתוצאה תהיה ירידה במספר המשפטניות שייבחרו לתפקידים אלה. יצוין שכיום במשרדי הממשלה הבאים מכהנות יועצות משפטיות: משרד ראש הממשלה, משרד המשפטים, משרד החינוך, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, משרד הכלכלה, משרד העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים, משרד התחבורה והבטיחות בדרכים, משרד התקשורת, משרד העלייה והקליטה, משרד האנרגיה, משרד המדע והטכנולוגיה והמשרד להגנת הסביבה.

31. **לסיים** - חשוב להדגיש שיש לבחון את הסוגיה שבנדון מתוך שיקול כולל וארוך טווח של החברה הישראלית בכללותה. החלטות בעניין דמותה של המדינה והמערכת הדמוקרטית ושלטון החוק, צריך לקבל "מאחורי מסך של בערות" כפי שכתב הפילוסוף ג'ון רולס. בעת גיבוש עקרונות השיטה וכללי הבסיס על המחליטים לקבל החלטה כאשר הם כביכול אינם יודעים איך הם יושפעו ממנה אישית, כשהם כביכול מאחורי "מסך של בערות" ואינם יודעים בחברה המתגבשת מה תהיה זהותם בפועל – האם הם יהיו עשירים או עניים, שחורים או לבנים, יהודים או ערבים, דתיים, חרדים או חילונים, נשים, גברים, להט"בים, עולים או ותיקים, אנשי ימין או אנשי שמאל. רק כך יתקבלו החלטות ענייניות, צודקות והוגנות לטובת כלל החברה על כל חלקיה.

32. האינטרס של החברה הישראלית בכללותה, על כל פרטיה, הוא שעכשיו ובראייה לטווח רחוק, יהיו בשירות המשפטי הציבורי משפטנים לא מוטים פוליטית, שומרי סף אובייקטיביים, בעלי עצמאות

איגוד המשפטנים

מקצועית, ששומרים על שלטון החוק, על השוויון, על מינהל תקין ועל זכויות אדם, בלי קשר למפלגה השלטת בכל רגע נתון או לשר העומד בראש כל משרד.

33. לאור כל האמור איגוד המשפטנים מתנגד להצעות החוק האמורות ומבקש כי הוועדה הנכבדה לא תאשר את הצעות החוק.

בכבוד רב,

יצחק גורדון, עו"ד

יושב ראש איגוד המשפטנים

העתקים:

מר אבי ניסנקורן, יו"ר הסתדרות העובדים הכללית החדשה
עו"ד יחיאל שמיר, היועץ המשפטי להסתדרות
מר אריאל יעקובי, יו"ר הסתדרות עובדי המדינה
עו"ד איריס ורדי, היועמ"ש וראש הלשכה המשפטית לאג"מ בהסתדרות
עו"ד אמיר ירון, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות
עו"ד ורד ויץ, מנהלת תחום חקיקה, הלשכה המשפטית לאג"מ, ההסתדרות
המשפטנים בשירות הציבורי